

soudu ze 7. října 1924 Pres. 299/24 (sb. n. s. čís. 4213). Rozhodnutím tím bylo uznáno, že nemanželské dítě může požadovati na otci nedostávající se nutnou výživu, i když se otec s poručnictvem vyrovnal a složil odbytné jednou pro vždy. O takový případ tu nejde a proto ony vývody úplně nepřiléhají. Jde o to, zda jest odůvodněn nárok dítěte na zvýšení výživného, jež bylo ustanoveno oním rozsudkem. Tu jest předně uznati, že právní moc tohoto rozsudku tomu nevádí. Rozsudek rozhoduje o právu nebo nepravu podle doby skončení řízení v první stolici. Nové okolnosti mohou právní stav změnit. Výrok o výživném má na zřeteli poměry v době vydání rozsudku. Platí tedy s výhradou rebus sic stantibus. V tom jest shodna i teorie i praxe (Ehrenzweig, Privatrecht, I, § 145, V, Mayr, Bürgerliches Recht, § 153, 5 a), sb. n. s. čís. 1007). V souzeném případě nastaly od onoho rozsudku změny, které odůvodňují nárok na změnu vyživovacích příspěvků. Ohledně žalobkyně to uznávají oba nižší soudy a není to potřeba opakovati. Ohledně žalovaného správně poukázal první soud k tomu, že se jeho služební příjmy zvýšily a že má jízdní příplatky 3.003 Kč ročně. I to jsou příjmy a není závažné, z jakého důvodu je žalovaný dostává. Právně poukázal první soud k tomu, že žalovaný dostává na žalobkyni výchovné 90 Kč měsíčně, tedy právě tolik, co měl dosud platiti na výživné. Toho všeho nebylo při první úpravě výživného. Nastala tudíž i v poměrech žalovaného taková změna, která odůvodňuje novou úpravu jeho povinnosti k žalobkyni. Její zvýšení na 150 Kč měsíčně je přiměřeno majetkovým poměrům žalovaného.

Čís. 10079.

Kupní smlouva, již nabyli manželé spoluvlastnictví k nemovitostem od třetí osoby, není, neměly-li strany, najmě prodatel, úmysl, upravit jí majetkové poměry mezi manželi za trvání nebo po zrušení manželství, svatební smlouvou a nevyžaduje formy notářského spisu.

Formy notářského spisu nevyžaduje ani napotomní dohoda manželů, již se manželka vzdala práva k dispozici se svým podílem na nemovitostech za života manželova.

(Rozh. ze dne 18. července 1930, Rv I 850/30.)

Nemovitosti, o něž tu jde, byly ve spoluvlastnictví manželů. Manželka zavázala se manželi ústně, že nebude disponovati svou polovicí nemovitostí, poněvadž by takováto dispoice ohrozila hospodářskou existenci manželovu. Když napotom vedl manžel proti manželce spor o rozluhu manželství, žalovala ho manželka o zrušení spoluvlastnictví k nemovitostem, tvrdíc, že manžel plní nedostatečně svou vyživovací povinnost, takže jest donucena realizovati svůj movitý majetek. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Doličující odvolací důvod nesprávného právního posouzení věci, tvrdí odvolání, že ústní ujednání o vzdání se práva zpeněžení nemělo by prý právního významu. Strany rozepře kupními smlouvami koupily

od předchůdců nemovitosti, o jichž zrušení práva vlastnického jde, a účelem koupí bylo, by žalobkyně po úmrtí žalovaného byla finančně zajištěna. Jde prý o smlouvy svatební a bylo prý k jich platnosti potřebí notářského spisu. Bylo-li k platnosti smluv potřebí notářského spisu, bylo prý samozřejmě potřebí notářského spisu též k ujednání o vzdání se žalobkyně práva zpeněžení polovice nemovitostí za živa žalovaného. Tato tvrzení odvolatelky jsou vlastně novotami v odvolacím řízení podle § 482 c. ř. s. nepřijatelnými. Neboť žalobkyně ve sporu vůbec ani ne tvrdila, že smlouvy kupní, jimiž strany nabyly vlastnictví nemovitostí, i ujednání o vzdání se práva zpeněžení, byly neplatné pro nedostatek notářského spisu. Žalobkyně ve sporu jen popírala, že ujednání namítané žalovaným bylo sjednáno. Nebylo proto ve sporu třeba zabývat se otázkou, zda ujednání to jest platným, nebyvši sepsáno ve formě notářského spisu. Výtky ty jsou však také neodůvodněné. Dal-li žalovaný peníze, jež vydělal, na koupi nemovitostí pro sebe a pro žalobkyni proto, že se žalobkyně v jeho obchodu činně zúčastnila, by byla zajištěna pro případ, kdyby dříve zemřel, poněvadž jeho rodiče s ní nežili ve shodě, nejde při koupi pozemků o smlouvu svatební. Žalovaný v odvolacím sdělení správně poukazuje k tomu, že žalobkyně, kdyby kupní smlouvy byly neplatné, nenabyla spoluvlastnického práva ke koupeným nemovitostem, byla by povinna vrátiti je žalovanému a nemohla by proto žádati o zrušení spoluvlastnictví. Že ústní ujednání o vzdání se zrušení spoluvlastnictví jest platné, vyplývá z toho, že nejde ani o smlouvu svatební, aniž o jinou smlouvu, uvedenou v § 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., ani o darování, k jichž platnosti by bylo potřebí notářského spisu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) odvolací soud, zamítнув žalobu, nepochybil. Odvolací soud nevyhověl žalobě o zrušení spoluvlastnictví, ježto se žalobkyně vzdala práva se spoluvlastnictvím za života žalovaného disponovati (§ 831 obč. zák.). Stanovisko žalobkyně, že tato úmluva není platná, protože se nestala ve formě notářského spisu (§ 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák.), nižší soudy právem nesdílely. Spoluvlastnictví nabyla žalobkyně společně se svým žalovaným manželem na základě trhovách smluv v roce 1904, 1914 a 1918 s třetími osobami uzavřených. Koupě nebyly uzavřeny mezi manželi a není odnikud vidno, že podle úmyslu smluvních stran, prodatelů, měly jimi býti upraveny majetkové poměry mezi manželi za trvání nebo po zrušení manželství (§ 1217 obč. zák., judikát čís. 166 bývalého vídeňského nejvyššího soudu úř. sb. 759), takže ujednání, jimiž bylo nabyto spoluvlastnictví, nebyla svatebními smlouvami, vyžadujícími formu notářského spisu. Jako dodatek ke smlouvám nepotřebovala ani dohoda o vzdání se disposičního práva notářské formy. Dal-li žalovaný, uznávaje zásluhy žalobkyně, při koupi připsati žalobkyni spoluvlastnictví,

šlo by o darování, jež však, protože bylo provázeno skutečným odevzdáním, rovněž a následkem toho ani dohoda o vzdání se práva se spoluvlastnictvím nakládati, formy notářského spisu k platnosti nevyžadovala (§ 1 uvedeného zákona). Sama o sobě dohoda, ježto šlo o vzdání se práva, by byla platná, nemusila býti ve formě notářského spisu zřízena. Vzdání se žalobkyně práva se spoluvlastnictvím nakládati jest tedy, i když se nestalo notářským spisem, platné a závazné a žaloba o zrušení spoluvlastnictví jest proto neoprávněná.

Čís. 10080.

Změniti usnesení, povolivší odklad exekuce bez uložení jistoty dlužníku, novým usnesením, ukládajícím jistotu, lze jen k opravnému prostředku vymáhajícího věřitele. Nepodal-li vymáhající věřitel opravný prostředek, může jen navrhnouti dodatečné uložení jistoty, jež však může býti povoleno jen pro okolnosti, nastavší teprve po povolení odkladu a činící ohrožení vymáhajícího věřitele pravděpodobným (§ 44, druhý odstavec, druhá věta, ex. ř.).

(Rozh. ze dne 18. července 1930, R II 275/30.)

Usnesením ze dne 11. dubna 1930 povolil první soud žalující straně (dlužníku) odklad vnucené dražby až do právoplatného rozhodnutí opozičního sporu. Toto usnesení bylo žalované straně (vymáhajícímu věřiteli) doručeno dne 12. dubna 1930 a vešlo v moc práva, ježto proti tomuto usnesení nebyl podán rekurs. Při ústním jednání ze dne 18. dubna 1930 o opoziční žalobě učinila žalovaná strana návrh, by další odklad exekuce byl žalobci povolen jen proti složení jistoty 3.500 Kč. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. **Důvody:** Návrh ze dne 18. dubna 1930 není s to, by přivodil změnu usnesení ze dne 11. dubna 1930. O tom, zda odklad exekuce má býti povolen jen proti složení jistoty, může býti rozhodnuto jen v rekursním řízení, nikoliv ve sporném řízení o opoziční žalobě. Následkem nepodání rekursu muselo usnesení ze dne 11. dubna 1930, jímž nebyla uložena žalobci povinnost ke složení jistoty, vejíti v moc práva, a není první soud oprávněn, by své usnesení, jež se stalo právoplatným, sám zrušil. Nelze učiniti povolení odkladu závislým na zřízení jistoty ani podle § 44 ex. ř. Je-li odklad exekuce již povolen, může býti tomu, k jehož žádosti byl povolen, uložena jistota, když po povolení odkladu nastaly okolnosti, které ohrožení vymáhajícího věřitele činí pravděpodobným. Nebylo však ani tvrzeno, že se poměry po povolení odkladu v neprospěch pohledávky žalované strany změnily. Návrh žalované strany, by žalobci bylo uloženo zřízení jistoty, jeví se býti bezpředmětným a neodůvodněným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.